Филозофија

Критеријум оцењивања – трећи разред

Остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа, достизање исхода и развијање компетенција у току савладавања програма предмета процењује се на основу: овладаности појмовном структуром и терминологијом; разумевања, примене и вредновања научених поступака и процедура и решавања проблема; рада са подацима и информацијама; интерпретирања, закључивања и доношења одлука; вештина комуникације и изражавања у различитим формама; овладаности моторичким вештинама; извођења радних задатака.	
Врста оцењивања	**Критеријуми и вредновање**
Формативно	Формативно оцењивање је саставни је део процеса наставе и учења током кога се прикупљају подаци о знањима, вештинама, ангажовању, самосталности и одговорности према раду, а у складу са школским програмом. Тако наставник добија повратну информацију за даље креирање процеса учења и даје препоруке ученику за даље напредовање и све евидентира у педагошкој документацији наставника. Формативна оцена садржи опис постигнућа ученика, опис ангажовања ученика у настави, препоруке за даље напредовање. Наставник континуирано прати напредовање ученика. Активности ученика које се прате: активност на часу, рад у групама, израда продуката рада и презентација, израда есеја, семинарских радова, поштовање рокова за израду истих. На основу података прикупљених формативним оцењивањем могу се извести оцене које се уносе у Књигу евиденције о образовно-васпитном раду. Оцену одличан (5) добија ученик који: Показује сталну заинтересованост за свој учинак у учењу и могућност развоја тако што самостално врши индивидуалну или групну презентацију истраживачког рада или рада на часу, као и активно и редовно учествује у групном раду (при изради заједничких примера приликом утврђивања или систематизације градива). Оцену врло добар (4) добија ученик који показује веома често, готово у континуитету, заинтересованост за свој учинак у учењу и могућност развоја. Такође, веома често активно и редовно учествује у групном раду (при изради заједничких примера приликом утврђивања или систематизације градива). Оцену добар (3) добија ученик који, уз помоћ наставника, учествује у изради заједничких радова и презентација и показује повремену заинтересованост за свој учинак у учењу и могућност развоја. 0цену довољан (2) добија ученик који ретко показује заинтересованост за сопствени учинак у процесу учења и могућност развоја, ретко показујући заинтересованост за индивидуални или групни рад на часовима утврђивања или систематизације градива. 0цену недовољан (1) добија ученик који не показује заинтересованост за сопствени учинак и напредак у процесу учења, у смислу рада на часу или израде домаћих задатака.

Сумативно	Оцену одличан (5) добија ученик који:
	1.У потпуности разуме и усваја: појам; обим и садржај појма; врсте појмова; односе међу појмовима; појам дефиниције, њене елементе, врсте и правила; разлику између дефиниције и деобе појма; појам суда, његове чланове и врсте; теорије суда; анализу истинитосне вредности судова помоћу таблица; односе међу судовима, самостално приказујући логички квадрат; појам закључка и његову класификацију; појам непосредног закључка и његове врсте; врсте силогизма; појам индуктивног закључивања и његове врсте; појам аналошког закључивања; фигуре и модусе категоричког силогизма; логичке грешке у закључивању; Милове методе узрочности; појам и елементе доказа; појам оповргавања; логичке грешке у доказивању; разлику између научног и других врста сазнања; теорије истине; разлику између описа и објашњења; појам научног закона; појам хипотезе. 2. Анализира и синтетизује градиво,при чему уочава повезаност учења о појму са учењима о судовима, закључк, доказима и логичким грешкама. 3. Самостално налази примере по угледу на оне представљене на предавањима. 4. Уме да препозна домен примене логичких теорија на свакодневно искуство (открива случајеве у којима се примењују и посредно и непосредно закључивање). 5. Уме да се јасно и прецизно усмено и писмено изрази. 6. И на усменим и на писменим проверама знања показује успешност преко 85%.
	Оцену врло добар (4) добија ученик који:

	1. Усваја и разумева следеће садржаје: појам; обим и садржај појма; врсте појмова; односе међу појмовима; појам дефиниције, њене елементе, врсте и правила; разлику између дефиниције и деобе појма; појам суда, његове чланове и врсте; теорије суда; анализу истинитосне вредности судова помоћу таблица; односе међу судовима, самостално приказујући логички квадрат; појам закључка и његову класификацију; појам непосредног закључка и његове врсте; врсте силогизма; појам индуктивног закључивања и његове врсте; појам аналошког закључивања; фигуре и модусе категоричког силогизма; логичке грешке у закључивању; Милове методе узрочности; појам и елементе доказа; појам оповргавања; логичке грешке у доказивању; разлику између научног и других врста сазнања; теорије истине; разлику између описа и објашњења; појам научног закона; појам хипотезе. 2.Уочава везу између засебних наставних целина (учења о појму са учењем о закључку и логичким грешкама). 3. Успешно смишља примере по узору на оне представљене на предавањима. 4. Не успева увек самостално да препозна везу између логичких теорија и свакодневне праксе (на пример, тек кроз асистенцију наставника уочава могућност примене метода аналошког, индуктивног или дедуктивног начина закључивања). 5.Уме јасно и прецизно да се изрази. 6.На проверама знања показује успешност од 75 до 85 %.
	Оцену добар (3) добија ученик који:
	1. Успева да усвоји и разуме основне логичке дефиниције и терминологију (дефиниција логике као филозофске дисциплине, појам, врсте појмова и односи међу њима деоба, дефиниција, суд, врсте судова, односи међу судовима, закључак и његове врсте, доказ, врсте доказа, препознавање и разумевање логичких грешака у доказу, уз асистенцију наставника; оповргавање).

	2. Не уочава увек везу између различитих наставних целина. 3. Уз помоћ наставника успева да осмисли своје примере по угледу на оне са предавања. 4. Успева да се самостално усмено и писмено изрази. 5. На проверама знања остварује успешност од 65 до 75 %.
	0цену довољан (2) добија ученик који:
	1. Успава да усвоји, уз помоћ наставника, најосновније дефиниције из области логике (дефиниција логике као филозофске дисциплине, појам, деоба, дефиниција, суд и врсте судова, закључак и његове врсте, доказ и оповргавање). 2. Препознаје разне облике логичког закључивања. 3. Не успева да се добро самостално писмено или усмено изрази,па му је асистенција и инструкција настваника неопходна. 4. На проверама знања остварује успешност од 50 до 65 %.

0цену недовољан (1) добија ученик који:
1. Не испуњава услове за оцену довољан (2). 2. Не показује заинтересованост за рад на часовима. 3. Не покаује заинтересованост за рад на часу, не посећује допунску наставу. 4. Не показује заинтересованост за сопствени учинак и напредак у процесу учења.

Критеријум оцењивања – четврти разред

Оствареност циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа, достизање исхода и развијање компетенција у току савладавања програма предмета процењује се на основу: овладаности појмовном структуром и терминологијом; разумевања, примене и вредновања научених поступака и процедура и решавања проблема; рада са подацима и информацијама; интерпретирања, закључивања и доношења одлука; вештина комуникације и изражавања у различитим формама; овладаности моторичким вештинама; извођења радних задатака.	
Врста оцењивања	**Критеријуми и вредновање**
Формативно	Формативно оцењивање је саставни је део процеса наставе и учења током кога се прикупљају подаци о знањима, вештинама, ангажовању, самосталности и одговорности према раду, а у складу са школским програмом. Тако наставник добија повратну информацију за даље креирање процеса учења и даје препоруке ученику за даље напредовање и све евидентира у педагошкој документацији наставника. Формативна оцена садржи опис постигнућа ученика, опис ангажовања ученика у настави, препоруке

	за даље напредовање. Наставник континуирано прати напредовање ученика. Активности ученика које се прате: активност на часу, рад у групама, израда продуката рада и презентација, израда есеја, семинарских радова, поштовање рокова за израду истих. На основу података прикупљених формативним оцењивањем могу се извести оцене које се уносе у Књигу евиденције о образовно-васпитном раду. Оцену одличан (5) добија ученик који: Показује сталну заинтересованост за свој учинак у учењу и могућност развоја тако што самостално врши индивидуалну или групну презентацију истраживачког рада или рада на часу, као и активно и редовно учествује у групном раду (при изради заједничких примера приликом утврђивања или систематизације градива). Оцену врло добар (4) добија ученик који показује веома често, готово у континуитету, заинтересованост за свој учинак у учењу и могућност развоја. Такође, веома често активно и редовно учествује у групном раду (при изради заједничких примера приликом утврђивања или систематизације градива). Оцену добар (3) добија ученик који, уз помоћ наставника, учествује у изради заједничких радова и презентација и показује повремену заинтересованост за свој учинак у учењу и могућност развоја. 0цену довољан (2) добија ученик који ретко показује заинтересованост за сопствени учинак у процесу учења и могућност развоја, ретко показујући заинтересованост за индивидуални или групни рад на часовима утврђивања или систематизације градива. 0цену недовољан (1) добија ученик који не показује заинтересованост за сопствени учинак и напредак у процесу учења, у смислу рада на часу или израде домаћих задатака.
Сумативно	Оцену одличан (5) добија ученик који: 1. У потпуности и самостално: схвата онтолошка гледишта античких мислилаца; уочава разлику у схватању проблема морала између Софиста и Сократа; схвата Сократов став да је врлина знање; разуме суштину Аристотелове критике Платоновог идеализма; упоређује Платонову замисао идеалне државе са Аристотеловом политичком филозофијом, као основама модерне теорије државе; проблематизује Платоново и Аристотелово схватање уметности;

	упоређује етичка учења Стоика и Епикура; проблематизује различита гледишта о односу између вере и разума; одређује и уочава утицај античких филозофа, нарочито Платона и Аристотела, на сазревање средњовековне мисли; одређује појмове реализма, концептуализма и номинализма; упоређује доказе о постојању Бога Анселма Кентерберијског и Томе Аквинског; наводи и тумачи основна обележја филозофије ренесансе; одређује појам индуктивне методе код Бекона; проблематизује Беконов став да је знање моћ; објашњава Беконово схватање идола и упоред његове врсте; одређује Хобсов емпиризам и номинализам; одређује суштину Локовог емпиризма; проблематизује Локов став да урођених идеја нема; објашњава суштину Локовог скептицизма; објашњава Локову класификацију идеја по пореклу; наводи које врсте сазнања је разликовао Лок и тумачи их; проблематизује Барклијев став „Бити, значи бити опажен"; проблематизује Хјумов агностицизам; проблематизује Декартов став „Мислим, дакле, јесам (постојим)"; одређује појам методске сумње; наводи и објасните правила доласка до поузданог сазнања, према Декартовом учењу; објашњава Спинозин пантеизам; дефинише детерминизам и објасните везу између онтологије и етике код Спинозе; упоређује Декартово, Спинозино и Лајбницово схватање супстанције; схвата суштину Спинозине теорије сазнања; објаснишњава суштину Локове политичке филозофије; проблематизује Хобсово схватање друштвеног уговора; упоређује Хобсово и Русово гледиште о људској природи; објашњава смисао Монтескјеове поделе власти; дефинише појам деизма упоређује Декартов и Лајбницове доказе о постојању Бога; проблематизује Лајбницово схватање зла; дефинише и схвата Кантове појмове критицизма и агностицизма; схвата суштину Кантовог „коперниканског обрта"; дефинише и разуме категорички императив; дефинише и разуме Кантов појам слободне воље; објашњава разлику између хипотетичког и категоричког императива; разуме и самостално наводи примере фаза Хегелове дијалектике – тезе, антитезе и синтезе; дефинише и разуме разлику међу гледиштима савремене филозофије (ирационализам, позитивизам, неопозитивизам, логички позитивизам, прагматизам, егзистенцијализам, феноменологија); схвата појам херменеутике.

	2. Анализира и синтетизује градиво,при чему уочава повезаност наставних тема. 3. Самостално налази примере по угледу на оне представљене на предавањима. 4. Уме да препозна домен примене разлишитих филозофских, нарочито теоријско сазнајних и етичких учења. 5. Уме да се јасно и прецизно усмено и писмено изрази. 6. И на усменим и на писменим проверама знања показује успешност преко 85%.
	Оцену врло добар (4) добија ученик који показује да:
	схвата онтолошка гледишта античких мислилаца; уочава разлику у схватању проблема морала између Софиста и Сократа; схвата Сократов став да је врлина знање; разуме суштину Аристотелове критике Платоновог идеализма; упоређује Платонову замисао идеалне државе са Аристотеловом политичком филозофијом, као основама модерне теорије државе; разуме Платоново и Аристотелово схватање уметности; упоређује етичка учења Стоика и Епикура; износи различита гледишта о односу између вере и разума; одређује и уочава утицај античких филозофа, нарочито Платона и Аристотела, на сазревање средњовековне мисли; одређује појмове реализма, концептуализма и номинализма; упоређује доказе о постојању Бога Анселма Кентерберијског и Томе Аквинског; наводи и тумачи основна обележја филозофије ренесансе; одређује појам индуктивне методе код Бекона; проблематизује Беконов став да је знање моћ; објашњава Беконово схватање идола и упоред његове врсте; одређује Хобсов емпиризам и номинализам; одређује суштину Локовог емпиризма; схвата Локов став да урођених идеја нема; објашњава суштину Локовог скептицизма; објашњава Локову класификацију идеја по пореклу; наводи које врсте сазнања је разликовао Лок и тумачи их; проблематизује Барклијев став „Бити, значи бити опажен”; схвата Хјумов агностицизам; разуме Декартов став „Мислим, дакле, јесам (постојим)”; одређује појам методске сумње; наводи и објашњава правила доласка до поузданог сазнања, према Декартовом учењу; објашњава Спинозин пантеизам; дефинише детерминизам и објасните везу између онтологије и етике код Спинозе;

	упоређује Декартово, Спинозино и Лајбницово схватање супстанције; схвата суштину Спинозине теорије сазнања; објаснишњава суштину Локове политичке филозофије; разуме Хобсово схватање друштвеног уговора; упоређује Хобсово и Русово гледиште о људској природи; објашњава смисао Монтескјеове поделе власти; дефинише појам деизма упоређује Декартов и Лајбницове доказе о постојању Бога; разуме Лајбницово схватање зла; дефинише и схвата Кантове појмове критицизма и агностицизма; схвата суштину Кантовог „коперниканског обрта“; дефинише и разуме категорички императив; дефинише и разуме Кантов појам слободне воље; објашњава разлику између хипотетичког и категоричког императива; разуме и самостално наводи примере фаза Хегелове дијалектике – тезе, антитезе и синтезе; дефинише и разуме разлику међу гледиштима савремене филозофије (ирационализам, позитивизам, неопозитивизам, логички позитивизам, прагматизам, егзистенцијализам, феноменологија); схвата појам херменеутике. 2. Уочава везу између засебних наставних целина. 3. Успешно смишља примере по узору на оне представљене на предавањима. 4. Не успева увек самостално да препозна везу између различитих филозофских учења. 5. Уме јасно и прецизно да се изрази. 6. На проверама знања показује успешност од 75 до 85 %.
	Оцену добар (3) добија ученик који:
	1.Успева, у већој мери, да усвоји и разуме: термине филозофских дисциплина и теорија у склопу њих; онтолошка гледишта античких мислилаца; појмове средњовековне филозофије, као што су: теодикеја, реализам, концептуализам и номинализам; однос филозофије и теологије код Томе Аквинског; основна обележја филозофије ренесансе; појам емпиризма; појам идола и његове врсте код Френсиса Бекона; Локову критику теорије урођених идеја; Декартов став: “Мислим, дакле, јесам”; Декартов став према урођеним идејама; Декартово учење о телесној и мислећој супстанцији; Спинозин пантеизам; Хобсов појам друштвеног уговора;

	суштину Кантовог агностицизма; суштину Кантовог категоричког императива. 2. Не уочава увек везу између различитих наставних целина. 3. Уз помоћ наставника успева да осмисли своје примере по угледу на оне са предавања. 4. Успева да се самостално усмено и писмено изрази. 5. На проверама знања остварује успешност од 65 до 75 %.
	0цену довољан (2) добија ученик који:
	1. Успева да усвоји, уз помоћ наставника препозна, најосновније дефиниције из области филозофије: термине филозофских дисциплина и теорија у склопу њих; онтолошка гледишта античких мислилаца; појмове средњовековне филозофије, као што су: теодикеја, реализам, концептуализам и номинализам; однос филозофије и теологије код Томе Аквинског; основна обележја филозофије ренесансе; појам емпиризма; појам идола и његове врсте код Френсиса Бекона; Локову критику теорије урођених идеја; Декартов став: “Мислим, дакле, јесам”; Декартов став према урођеним идејама; Декартово учење о телесној и мислећој супстанцији; Спинозин пантеизам; Хобсов појам друштвеног уговора; суштину Кантовог агностицизма; суштину Кантовог категоричког императива. 2. Не успева да се добро самостално писмено или усмено изрази,па му је асистенција и инструкција наставника неопходна. 3. На проверама знања остварује успешност од 50 до 65 %.

0цену недовољан (1) добија ученик који:
1.Не испуњава услове за оцену довољан (2). 2. Не показује заинтересованост за рад на часовима. 3. Не покаује заинтересованост за рад на часу, не посећује допунску наставу. 4. Не показује заинтересованост за сопствени учинак и напредак у процесу учења.

*Оцењивање се врши у складу са Правилником о оцењивању ученика у средњем образовању и васпитању.